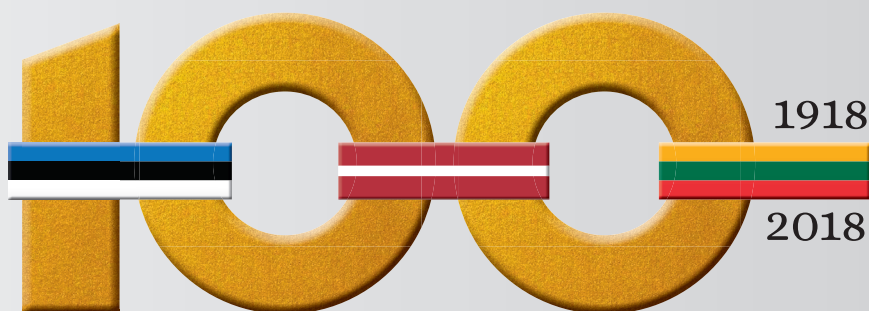

XIV Baltikumdagen
26 maj 2018
Skansen

ESTLAND | LETTLAND | LITAUEN

Baltiska Samarbetsgruppen i Sverige

KARTA ÖVER SKANSEN

1. Bolnästorget

2. Tingsvallensscenen

3. Seglora kyrka

INTRODUKTION

Året 1918 förklarade sig de tre baltiska staterna – Estland, Lettland och Litauen – självständiga och oberoende. Detta firar vi idag!

Under de första självständighetsåren hade de unga staterna ett nära samarbete och smidde planer tillsammans..

Alla tre staterna delade ett gemensamt öde: Under 1940 talet invaderades alla tre i tur och ordning av Sovjet-Ryssland, Nazi-Tyskland och av Sovjet-Ryssland igen. De tre nationerna tvångsinkorporerades in i Sovjetunionen i slutet av 2:a Världskriget fram till åren 1988-90, när de gjorde uppror och förnyade sina självständighetsdeklarationer från året 1918.

Ett exempel på samarbete under upprorsåren var den baltiska kedjan 1989 då 2 miljoner människor från de tre länderna bildade en magnifik länk som förenade de tre huvudstäderna Tallinn, Riga och Vilnius. En fredlig protest mot Sovjetockupationen.

I slutet av 2:a världskriget hade hundratusentals baltar flytt från sovjetmakten. De bosatte sig i huvudsak i västvärlden och upprätthöll en stark tradition av baltiskt samarbete – i USA, Storbritannien, Australien, Kanada, Västtyskland och i andra länder som blev en tillflykt. Här i Sverige har samarbetet vuxit sig starkare under de senaste 14 åren. I huvudsak för att vi tillsammans firar Baltikumdagen varje år. Detta jubileumsår är vi stolta över att samarbeta ännu en gång och fira Baltikumdagen tillsammans med en svensk publik, och med alla andra besökare på Skansen.

Vi kommer att visa för er hur ester, letter och litauer bevarar sitt kulturella arv när man lever utomlands. Dessutom vill vi peka på att det inte finns något land som heter "Baltikum". Det finns tre oberoende stater – Estland, Lettland och Litauen – med olika språk och olika kulturer. Givetvis finns likheter, som till exempel den långa traditionen av körsång och folkdans.

Varmt välkomna!

In 1918 the three Baltic states (Estonia, Latvia, Lithuania) declared themselves independent, sovereign states. Today we are celebrating their Centenary.

From the first years of their independence, the Baltic states have had a close cooperation and forged common policies.

All three countries shared a common fate. In the 1940s, all three were invaded by Soviet Russia, then by Nazi Germany, and then by Soviet Russia again. All three were incorporated into the Soviet Union by force at the end of the Second World War. All three rebelled and in 1990 renewed their declarations of independence from 1918.

A clear example of Baltic cooperation in this rebellion was the "Baltic Way" in 1989 – probably the largest peaceful demonstration ever when about 2 million people from all three countries formed a human chain joining the three capital cities: Vilnius, Rīga and Tallinn to peacefully protest against the Soviet occupation.

At the end of the Second World War, hundreds of thousands of people from the Baltic states fled the invading Soviet army. Among the 32 000 refugees who fled from Estonia there were also about 7000 Estonian Swedes who had lived on the Estonian west coast and islands for centuries. In the countries where Baltic refugees had found shelter – Sweden, USA, Canada, Australia, Great Britain, Germany and many more they maintained a strong tradition of Baltic cooperation.

In Sweden the ties between all three Baltic nations have historically been strong, growing even closer during the past 14 years, mainly through the celebration of the annual "Baltic Day" (Baltikumdagen). In this Centenary year we are proud to come together and celebrate Baltic Day with the Swedish public, as well as all visitors to Skansen.

We are happy to share with you how Estonians, Latvians and Lithuanians preserve their cultural heritage while living abroad. At the same time, we would like to point out that there is no country called Balticum. There are three independent states – Estonia, Latvia and Lithuania – with different languages and individual cultures, however, sharing many similar traditions such as choir singing, folk dancing, passion for nature and good food.

Welcome to celebrate the Centenary of the Baltic states with us!

Sirle Sööt
*Ordförande
Sverigeesternas
Riksförbund (REL)
The Association
of Estonians in
Sweden*

Lars Rönnerberg
*Ordförande
Svenska Odlingens
Vänner (SOV)
The Cultural Association
of Estonian Swedes*

Juris Rozītis
*Ordförande
Letternas Riksförbund
i Sverige (ZLA)
The Association of
Latvians in Sweden*

Martins Ancons
*Ordförande
Svensk-Lettiska
Föreningen (SLF)
The Swedish-
Latvian Association*

Marijus Sabalas
*Ordförande
Litauiska
Riksförbundet (LBS)
The Lithuanian Community
in Sweden*

PRESENTATION AV ORGANISATIONER I BALTIKUMGRUPPEN

Sverigeesternas Riksförbund (REL)

Sverigeesternas Riksförbund är en sammanslutning av ester och estlandsvänner i Sverige. Förbundet främjar och tillvaratar sverigeesternas kulturella och sociala intressen. Förbundet etablerades 1956 som ett parlament som väljs vart fjärde år. För att garantera geografisk spridning delas förbundet in i valdistrikt vid val till representantskapet med 40 ledamöter. Idag har REL 1700 medlemmar som tillhör i lokala avdelningar och/eller lokalföreningar. 2018 har REL 10 avdelningar och 18 lokalföreningar.

The Association of Estonians in Sweden (REL) is the central organisation of Estonians in Sweden. It was originally established 1956 as a parliament for exiled Estonians in Sweden. Today REL private members as well as being a confederation of Estonian organisations in Sweden. REL consists of 10 regional departments and 15 member organisations with 1500 members in total. The main tasks of the Association are to preserve the Estonian language and culture in Sweden, defend the interests of Estonians in Sweden and develop the cultural and political ties between both countries.

www.sverigeesterna.se
facebook.com/sverigeesterna
+46 8 21 66 49
info@sverigeesterna.se
Wallingatan 34
111 24 Stockholm

Svenska Odlingens Vänner (SOV)

I år är det 109 år sedan Estlandssvenskarnas kulturförening Svenska Odlingens Vänner (SOV) bildades i Estland. Under de första 25 åren utvecklades föreningen starkt, man grundade skolor och bibliotek och skapade en god sammanhållning bland estlandssvenskarna i Estland från Nargö i norr till Runö i söder. 1918 startade föreningen tidningen Kustbon vars syfte var och fortfarande är - en förbindelselänk mellan estlandssvenskarna. Under andra världskriget flydde eller flyttade huvuddelen, ca 7000 estlandssvenskar över till Sverige. Föreningen återupptod 1945 i Sverige och har allt sedan dess verkat här.

It was 109 years ago when the Cultural Association of Estonian Swedes, Svenska Odlingens Vänner (SOV), was founded in Estonia. During the first 25 years of its existence, it developed substantially, with schools and libraries being founded, uniting all Swedes living in Estonia, from Nargö in the North and to Runö in the South. Its newspaper "Kustbon" was launched in 1918 and its objective remains, until this day, to bring together all Swedes from Estonia. During WWII, most Swedes who lived in Estonia moved or fled to Sweden. The association was reinstated in 1945 in Sweden and continues its activities until this day.

www.estlandssvenskarna.se
info@estlandssvenskarna.org
Wallingatan 34
111 24 Stockholm

Letternas Riksförbund i Sverige (Zviedrijas Latviešu apvienība - ZLA)

ZLA är letternas centralorganisation i Sverige. ZLA har sitt ursprung i två tidigare i Sverige verksamma organisationer, Lettiska Hjälpkommitten (bildad 1945) och Lettiska Centralrådet (bildad 1953). År 2012 slogs dessa samman i en ny organisation med namnet Letternas Riksförbund i Sverige/ZLA. Den huvudsakliga uppgiften är att främja i Sverige bosatta letters lettiska tillhörighet samt lettiska språket och kulturen. ZLA är en demokratiskt uppbyggd organisation som samarbetar med letter och lettiska organisationer både i Lettland och i andra länder för att stärka ett fritt och demokratiskt samhälle i Lettland. Verksamheten i ZLA bedrivs i regionala lokalavdelningar över hela Sverige: Sydsverige, Göteborg, Mellansverige, Uppsala, Stockholm och Nordsverige.

The Association of Latvians in Sweden (Zviedrijas Latviešu Apvienība, ZLA) is the central unifying organization of all Latvians in Sweden. It has been formed from two previous organizations – The Latvian Relief Committee (founded in 1945) and The Central Council of Latvians in Sweden (founded in 1953) – that merged in 2012 to form the ZLA. The main purpose of the ZLA is to help Latvians maintain their Latvian identity, language and culture even though they are living abroad. It is a democratic organization that cooperates with Latvians and Latvian institutions both within Latvia and in other countries with the aim of strengthening a free, just, honest, democratic, civil society in Latvia. The ZLA works in regionally defined sections covering all of Sweden: Southern Sweden, Gothenburg, Örebro, Uppsala, Northern Sweden, and Stockholm.

www.zla.se
facebook.com/latviesi.zviedrija
info@zla.se

Svensk-Lettiska Föreningen (SLF)

LF grundades för 25 år sedan, men var redan verksam 1925-1940. Medlemmarna är mestadels intresserade av Lettlands kultur och politik. Syftet är att upplysa svenskarna om Lettland. Evenemang arrangeras regelbundet och har teman som "Den senaste boken om Lettland", "Lettlands relationer med sina grannländer", "Lettlands politiska och sociala läge just nu", med mera. Föreningen bidrar årligen till Röda Korset i Riga. Det finns en Lettisk-Svensk Förening i Riga som vi har gott samarbete med, och som vi besöker då och då. För 14 år sedan tog Föreningen initiativet att arrangera en Baltikumdag årligen. Det har visat sig vara en framgång med tanke på hur många föreningar som medverkar numera.

The Swedish-Latvian Association (SV-LT) was re-established 25 years ago (it was already functioning in 1925-40). The members take an interest in Latvian culture and politics and aim to enlighten Swedes about Latvia. Programs are regularly arranged on subjects such as "The latest book about Latvia", "Latvia and its relations with its neighbours", "The present economic and social situation in Latvia" etc. The Association supports The Red Cross in Riga. SV-LT has a good cooperation with the Latvian-Swedish Association in Riga with whom they meet regularly. Fourteen years ago the Swedish-Latvian Association initiated "Baltic day" – a annual event celebrating cultural heritage of the Baltic States in Sweden. It turned out to be successful concept with many other associations joining in to participate.

www.svensklettiska.se
facebook.com/groups/Lettland

Litauiska Riksförbundet (LBS)

LBS grundades 1944 och är en av de äldsta officiella litauiska diaspora organisationerna. För närvarande har LBS över 10 lokala föreningar och avdelningar, bl.a. söndagsskolor och affärs klubbar som tillsammans förenar över 1000 aktiva medlemmar. De två största avdelningarna är Stockholms litauiska förening och Skånes litauiska förening. LBS har sedan dess start arbetat för att bevara den litauiska kulturen, traditionerna och språket bland litauer som bor i Sverige.

The Lithuanian Community in Sweden (LBS) was founded in 1944 and is one of the oldest official Lithuanian diaspora organisations. Currently the LBS includes over 10 local chapters, schools and clubs uniting over 1000 active members. The largest of the chapters are the Stockholm Lithuanian community and the Skåne Lithuanian community. Since its founding the LBS has sought to preserve the Lithuanian identity, culture, traditions and language among Lithuanians living in Sweden.

www.lietuviai.se

facebook.com/lietuviaisvedijoje

PROGRAM

Bollnästorget

10.00 Välkomsttal - John Brattmyhr, Skansens direktör- Margot Wallström, Sveriges utrikesminister- Edgars Rinkēvičs, Lettlands utrikesminister- Linas Linkevičius, Litauens utrikesminister- Sven Mikser, Estlands utrikesminister- Eva-Louise Erlandsson Slorach, Stockholms stads kommunfullmäktiges ordf.	12.25 Folkdanslag Baltija
(litauer i Sverige)
10.30 SweedEst Song
(sverigeester)	12.45 Folkdanslag Virvel
(sverigeester)
10.50 Folkdanslag Zibenītis
(letter i Sverige)	13.05 Folkdanslag Rågöborna
(estlandssvenskar)
11.10 Kör Pro Musika Vilnius
(Litauen)	13.25 Aibokören
(estlandssvenskar)
11.40 Sapnis kvinnochor
(Lettland)	13.45 Stockholms Estniska Kör
(sverigeester)
12.00 Stockholms Lettiska Kör
(letter i Sverige)	14.05 Grupp Poppy
(Lettland)
	14.40 Skrabalai (tråklöcor)
Regimantas Šilinskas
(Litauen)
	15.20 Modersmålets sång
(estlandssvenskarnas national-
sång)

Seglora kyrka

- 11.15 Inledning
Lars Rönnberg, ordförande SOV
- 11.30 Koraler ifrån den estlandssvenska
hembygden Rågöarna, Rickul,
Ormsö, Runö
framförd av Anna Larsson
- Rågöbröllopets ceremonier berättas
av Gun Pella

- 12.05 Bröllopsmusik från Rågöarna
↓ Hjalmar och Endel Enggrön
12.35 på durspel

- 13.00 Sapis kvinnokör (Lettland)
↓
13.30

Tingsvallensscenen

- 12.00 Estniska Kulturskolan i Stockholm
(sverigeester)
- 12.15 Estniska Skolans i Stockholm
alumnikör (sverigeester)
- 12.35 Stockholms Lettiska Spelmän &
Lettiska Skolans barn
(sverigeletter)

PRESENTATION AV ARTISTER

FOLKDANS OCH -MUSIK

Folkdanslaget Virvel

Virvel grundades i Stockholm år 2013. Virvel har målet att föra ihop alla som älskar folkdans och som vill dansa estnisk folkdans i Sverige. Genom folkdans och instrumental musik vill Virvel inte bara främja det estniska kulturarvet i Sverige utan även introducera det till andra folkgrupper. I Virvels repertoar finns danser från Kassari, tidigare folkdanslag i Stockholm, samt ursprungliga folkdanser från Rågöarna samt klassiska och moderna folkdanser ifrån Estland. Virvel bär stolt egensydda folkdräkter från Dagö, Pühalepa. Virvel träffas en gång i veckan på tisdagar och alla folkdansintresserade är välkomna att komma och prova på att dansa tillsammans med oss! Vi välkomnar alla!

facebook.com/virvel.folk
virvel.folk@gmail.com

Rågöborna

Redan på 1300-talet bodde det svenskar på Rågöarna i Estland. På 1930-talet bildades ett danslag på Rågöarna för att de urgamla danserna, med medeltida anor, inte skulle glömmas bort. Efter flykten till Sverige var danslaget aktivt på 1940-talet men efter att ha varit inaktiva i ett antal år så återbildades Rågöbornas Danslag 1966. Andemeningen med danslaget är: "att bevara våra förfäders danser och vidareföra dessa till kommande generationer". Rågöbornas musiker och dansare är fortfarande aktiva och håller kulturarvet från Rågöarna och övriga svenskbygder i Estland levande. Folkdanslaget leds av Nils Sjölund.

no.sjолund@gmail.com

Folkdanslaget Baltija

Baltija grundades i Stockholm 2003 och är nu i sin 15:e danssäsong. Sedan dess har gruppen representerat litauisk etnisk kultur både i Sverige och utomlands (Danmark, Norge, Holland, Schweiz, England och USA). Baltija har också deltagit i två sång- och dansfestivaler i Litauen. Baltija har uppträtt på nästan alla Baltikumdagar. Gruppen dansar både autentiska litauiska folkdanser och mer moderna tolkningar som koreograferas och anpassas till scen. Baltijas grundare och ledare är Jurga Laurencikiene och Evaldas Laurencikas.

stockholmbaltija@gmail.com

Folkdanslaget Zibenitis

TDK Zibenitis är ett lettiskt folkdanslag från Stockholm med ca. 20 aktiva dansare. Några av våra medlemmar åker även från Uppsala och Rimbo för att få träffas och njuta av den magiska folkdansen. Den lettiska folkdansen dansas oftast i par men det finns även danser där män och kvinnor dansar var för sig. Vi klär oss i traditionella dräkter som ger oss möjlighet att känna den gamla andan i dansen. Allt började med några träffar i månaden mest för den enskilde att prova på olika danser, men har sedan växt till professionell scenfolkdans varav folkdanslaget Zibenitis återuppstod 2014.

tdk.zibenitis@gmail.com

Stockholms Lettiska Spelmän

"Stokholmas Spēlmaņi" – Workshops i lettisk folkdans till levande musik. Det lettiska folkdansbandet "Stokholmas Spēlmaņi" värder traditionen att helt enkelt komma samman för att dansa folkdans samt spela och sjunga folkmusik. "Stokholmas Spēlmaņi" bildades 2014 och består av musiker Anna Petraškeviča (dragspel, tvårflöjt, sång), Dace Balode (klarinett, sång), Daiga Kivleniece (sång, fiol), Guntis Urtāns (dragspel, sång), Signe Rirdance (cittra) och Yann Le Nestour (slagverk); workshoperna i lettisk folkdans leds av Zīta och Valdis Dzelzkalējs tillsammans med Dāvis Freimanis och Ilze Zvejnieks.

facebook.com/stokholmasspelmani
stokholmas.spelmani@gmail.com

Stockholms Lettiska skola

Stockholms Lettiska skola firar under 2018 65 år. Den är inte bara en av Europas, men även världens största lettiska diaspora skolor med sina drygt hundra elever och fler än 20 lärare. Skolan satsar mycket på traditionell kultur, språk, geografi, historia och idrott samt firande av lettiska högtider. Undervisning sker varje lördag och motsvarar ca 200 timmar/läsår. Skolans rektor sedan 2011 är leva Reine.

www.stokholmastatviesuskola.se
facebook.com/stokholmaslatviesuskola

SÅNG, KÖRMUSIK

SweedEst Song

SweedEst Song har varit verksam sedan 2013. Alla gruppens medlemmar har utövat musik från tidig ungdom och sjungit även tillsammans i olika köror och sånggrupper. Nästan alla sångare är andra generationens ester i Sverige och därför har repetoarvalet också stora estniska inslag. Utöver den traditionella och moderna estniska körmusiken framför gruppen även musik ur den svenska och internationella musikkatten. Närmast hjärtat ligger dock den svensk-estniska musiken och poesin. SweedEst Song består av Ann Arendi, Maimi Laks, Piia Paljak Särlefalk, Leane Riiser, Taave Sööt Vahermägi, Mango Kask och Taavo Kask

www.sweedestsong.se

*SweedEst
Song*

Stockholms Estniska Kär

Stockholms Estniska Kär (SES) består av sverigeester och Estlandsvänner som förenas av kärleken till den estniska körmusiken. Kören grundades 2002 och består i dagsläget av ca 45 medlemmar. Varje år har SES en vårkonsert och en vinterkonsert då man ofta sjunger musik på estniska. Dessutom framträder kören vid evenemang som är viktiga för det estniska samhället i Stockholm, exempelvis nationaldagsfirandet i februari och advent- och julgudstjänsterna i december. Under våren 2018 har kören två dirigenter: Epp Jaansoo och Kaspar Kõrvits.

facebook.com/stockholmieestisegakoor
kristiina.rajaleid@su.se

Aibokören

Aibokören startade 2015 i Stockholm. Vi sjunger på de gamla svenska dialekterna som talades förr i svenskbygden. Kören deltog i Estlandssvenskarnas sångfest i Hapsal 2016. Körledaren Helle Rosenberg är född i Estland. På Skansen leds kören av Ingrid Mickelin, som liksom medlemmarna, har sina rötter i svenskbygden i Estland. Några var med redan 1994 då SONG-kören sjöng på Solliden, Skansen med anledning av minnesåret "50 år i Sverige" då Ingrid Mickelin ackompanjerade på piano.

monica.ahlstrom@bredband.net

Stockholms Lettiska Kör

Stockholms Lettiska kör – (SLK), ursprungligen Reiters kör, firade 70 år 2015. Under åren har SLK deltagit i lettiska sångfestivaler i Europa, Kanada och Lettland. Kören bidrar till de musikaliska inslagen vid lettiska gudstjänster och lettiska nationaldagsfirandet i Sverige och håller dessutom egna konserter. SLK har vid flera tillfällen uppträtt tillsammans med gästkörerna från Lettland, sist med ungdomskören Balsis den 28 augusti i Ericssonhallen. SLK består av ca 70 sångare. Dirigent och konstnärlig ledare är Sandra Leja Bojsten. Pianoackompanjatör är Iveta Calite.

sandra_leja@hotmail.com

Estniska Kulturskolan i Stockholm

Estniska Kulturskolan i Stockholm (Stockholmi Eesti Huvikool) är en ideell förening, vars syfte är att främja bevarandet av det estniska språket och den estniska kulturen med hjälp av undervisningsverksamhet. Kulturskolan bildades året 2006. Bebiskolan träffas varannan måndag i Estniska Förskolans lokaler i Estniska Huset på Wallingatan 34. Leksolan (Mudilasring) och Dramastudio har skoldagar varannan söndag i Estniska Skolans lokaler på Prästgatan 85 i gamla stan. Varje år träffas ca 70 barn i ålder 0-15 i Kulturskolan för att lära sig estniska språket genom teaterspel, konst och musik. Varje sommar anordnas även 12 dagars sommarkollo Suvekodu för 68 barn i ålder 8-14 i estniska scoutlägret Metsakodu nära Jönköping.

www.estniskakulturskolan.se
estniskakulturskolan@gmail.com

Estniska Skolans i Stockholm alumnikör

Estniska Skolans i Stockholm alumnikör består f.n. av sju flickor, f d elever i Estniska Skolan och deras vänner. Kören bildades 2016 inför sångfestivalen för barn och ungdomar i Estland ett år senare. Därefter har verksamheten fortsatt med framträdanden vid olika estniska och andra evenemang i Stockholm. 2019 är det dags för nästa stora sångfestival i Tallinn dit alumnikören nu har siktet inställt.

jaan.seim@gmail.com

Estniska Skolan, grundad 1945, är en fristående grundskola F-9 i Gamla Stan, Stockholm. Skolan arbetar enligt svensk läroplan med tillägg för det estniska språket och kulturen. Idag har Estniska Skolan ca 210 elever.

www.estniskaskolan.se

Gun Pella om Rågöbröllop

Ända sedan 1300-talet har det bott svenskar på Rågöarna i Estland. När rågöborna gifte sig pågick bröllopet i tre dagar. Det innehöll många riter och ceremonier. Gästerna som var bjudna tillhörde olika kall: åldersfar, åldersmor, brupia, bruggomspilten, kockmora och källarsfar m.fl. Spelmannen framförde på sitt durspel brullopsläikarna/bröllopslåtarna: brumarschen, läidarsläikin, oxläikin m.fl. Gun Pella, som är rågöättling kommer att kort berätta om rågöbröllopets ceremonier.

Bröderna Hjalmar och Endel Enggrön

Bröderna Hjalmar och Endel som är födda på Stora Rågö kommer att framföra några brullopsläikar på sina durspel. Deras far Robert Enggrön, som var en stor traditionsbärare av rågömusiken, blev ofta anlitad att spela på bröllopet.

GÄSTER

Kör Pro Musika Vilnius

Pro Musika består av en grupp studenter, alumner, lärare, personal och musikälskare vid Vilnius Universitet. Sedan körens start i 2004 har den inte bara framfört glädjande verk av olika epoker, utan även stora musikaliska verk som Mozarts "Requiem" (2008, USA), och en av de tuffaste och bästa klassikerna – Giuseppe Verdis "Requiem" (2011 Tyskland, Danmark). Körens repertoar består också av sällan hörda verk från Sydamerika såsom argentinska kompositörens Ariel Ramirez skapelse "Misa Criolla" eller den brasilianska mässan "Missa Afro-Brasileira" av C. Fonseca.

För att kunna nå nya musikaliska höjder medverkar Pro Musika utöver konsert och repetitioner i kreativa läger där de kan fördjupa sig i varierande musikgenrer. Kören har vunnit priser i en rad nationella och internationella körtävlingar. Den vann både första platsen och tävlingens Grand Prix i "Cantu Gaudeamus" tävlingen som ägde rum 2016 i Polen.

new.promusicalt

Sapnis kvinnokör

Den prisvinnande lettiska kvinnokören Sapnis grundades 1993 av dirigenten Iveta Rīsmāne-Lūse och den konstnärliga ledaren Baiba Danovska. Det var flickor från tre skolor i Riga som hade samlats för att bilda en gemensam kör, och deras sång beskrevs hänfört med orden: "Det är ju en dröm! (på lettiska – sapnis). Körens repertoar består av lettiska och folkvisor från andra länder, samt klassisk körrepertoar. Kören "Sapnis" uppträder regelbundet i lettiska konsertlokaler, kyrkor, turnéer utomlands och deltar givetvis i den lettiska Sångfestivalen. Därutöver deltar de i körfestivaler, körtävlingar samt spelar in körverk på CD samt för radio.

Regimantas Šilinskas - Skrabalai (tråklockor)

Regimantas Šilinskas är en känd litauisk musiker och kreatör som är ensam om att framföra olika musikaliska verk med tråklockor som är ett ovanligt, gammalt litauisk folkinstrument. Instrumentet är ett slagverk som påminner om xylofon.

Regimantas har varit intresserad av musik från tidiga tonåren och började spela på tråklockor för ca 30 år sedan. Som soloartist eller i olika gruppkonstellationer har han spelat både i Litauen och ett flertal andra länder där han presenterat litauiskt kulturarv. Han har spelat på alla EXPO utställningar sedan 2005. Regimantas gästspelade på Baltikumdagen 2015 i Sverige.

www.skrabalai.lt/en

Grupp Poppy (Lettland)

Gruppen "Poppy" består av sex sjungande glada flickor från Lettland – Kate, Elza, Keita, Marta, Katrīna, Justīne och deras fantastiska lärare Gunta. Deras vardag är otänkbar utan musik och sång. Gruppen uppträder regelbundet och deltar i olika tävlingar i Lettland och Baltikum med stor framgång. "Poppy" är vinnare i tävlingen "Baltic Voices" och finalister i den lettiska TV-tävlingen "Balss pavēlnieks" ("Röstens befäl"). Musik och sång är källa till deras glädje och inspiration.

MARKNAD

- › Mat från Estland
- › Mat från Lettland
- › Mat från Litauen
- › Estniskt konsthantverk & folkdräkter –
Estniska etnografiska föreningen TRIINU
- › EstCafé & hantverk från Estland
- › Aibolands museum från Estland
- › Estlandssvenskt hantverk & böcker –
Estlandssvenskarnas kulturförening SOV
- › Lettisk konst & hantverk från Sverige
- › Försäljning av björkprodukter samt demo av tillverkningen –
Vytautas Ramanauskas, folkmästare (Litauen)
- › Stone Age Amber Processing –
Ruslanas Aranauskas, folkmästare (Litauen)
- › Konst från Lettland –
Lettlands nationella kulturcenter
- › Grafik och skulptur –
Vilija Liorančienė (Litauen)
- › Textilkonst, demovisning av traditionell
mönstervävda band med mässingsplattor
Valda Lapėnaitė (Litauen)
- › Information om Estland –
Estonian Enterprise (EAS)
- › Tallink & Östersjöfestivalen
- › Information om Lettland –
Lettlands 100 års agentur & Lettlands institut
- › Information om Litauen

PRESENTATION AV VAROR OCH FÖRSÄLJARE

Estniska etnografiska föreningen TRIINU

Estniska Etnografiska föreningen TRIINU har varit verksam i Stockholm under närmare 40 år. Föreningens uppgift är att organisera hantverkskurser och kvällsföreläsningar, presentera estniska folkdräkter liksom estnisk folkkonst i Sverige. Vi genomför också studieresor till Estland. På arbetskvällarna träffas vi, förvaltar det estniska kulturarvet och håller liv i olika hantverkstraditioner. Numera tillåter vi oss också att ta intryck av samtiden!

Piret Kaaman-Lepisk:
kaamanlepisk@gmail.com

Aibolands museum

Museet i Haapsalu berättar om estlandssvenskarnas tusenåriga historia i Estland. Kom och hälsa på i huset som har invigts av svenska kungen och lär känna det unika kulturarvet över denna lilla folkgrupp. Aibolands museum visar på Skansen en 20 m lång broderad tapet som illustrerar estlandssvenskarnas liv. Ett avsnitt av den beskriver hur svenska bönder år 1345 köpte Stora Rågön för 34 silvermynt från Padise kloster.

www.aiboland.ee

Rannarootsi Muuseum
Aibolands Museum

Visit Estonia

Visit Estonia's uppdrag är att marknadsföra Estland som turistdestination. Vi välkomnar Dig till ett land fullt av möjligheter och upplevelser. Ett axplock av dessa är oslagbar gourmetmat, golf, stadsliv, natur, stränder, historiska vingslag, musik & kulturevenemang. I år firar vi 100 år med pompa och ståt! Du kommer väl och firar med oss?!

www.visitestonia.com

visit
estonia

Enterprise Estonia (EAS)

Enterprise Estonia förmedlar kontakter mellan beslutsfattare från innovativa Sverige med representanter från digitala Estland! Vi är den största statliga stödorganisationen för entreprenörskap i Estland med Sverigekontor i Stockholm och Malmö. Vårt syfte är att främja ekonomisk tillväxt i Estland via exportstöd, turismfrämjande och attrahera utländska investeringar.

www.investinestonia.com
www.e-estonia.com
stockholm@eas.ee

Vytautas Ramanauskas, folkmästare

Vytautas Ramanauskas visar hantverk och sätt att tillverka produkter som muggar och lådor av björkbark/näver. Vytautas har även deltagit på en rad vikingafestivaler i Norden där han presenterade det gamla sättet att utnyttja och bearbeta björkbark/näver.

www.pajautaclub.lt

Ruslanas Aranauskas, folkmästare

Ruslanas Aranauskas är expert i stenålderns, och senare, teknologi att bearbeta bärnsten och återskapning och tillverkning av kopior av arkeologiska fynd. Han visar det autentiska sättet att skapa smycken av bärnsten med hjälp av skrapor och plattor av kisel samt läder och sandstensskivor. Ruslanas är folkmästaren i Rumšiškės i Litauen – motsvarighet till Skansen.

www.pajautaclub.lt

Valda Lapėnaitė, folkmästare

Valda Lapėnaitė, textilkonstnär presenterar ett autentiskt sätt att väva litauiska traditionella mönstervävda band med mässingsplattor samt visar upp några exempel av egna färdiga vävband. Hon är medlem av den experimentella arkeologi-klubben "Pajauta".

www.pajautaclub.lt

Vilija Liorančienė, grafik och skulptur

Vilija är utbildad skulptör vid konstakademien i Vilnius och verksam i både Sverige och Litauen. I Sverige sedan 2000 är hon mest känd för sin grafiska konst som är inspirerad av musikkvårdens ton, rytm, kontrast och harmoni. Hennes verk finns att beskåda i Mariefred utanför Stockholm där hon har sin sommarateljé men har även expone-rats runt om i Sverige och finns på museet i Blekinge.

www.vilija.se
vilijalj.wordpress.com
vilija@vilija.se

FAKTA OM ESTLAND, LETTLAND OCH LITAUEN

	ESTLAND	LETTLAND	LITAUEN
FLAGGA			
STATSVAPEN			
100 LOGO			
NATIONALDAG	24 FEBRUARI	18 NOVEMBER	16 FEBRUARI

	ESTLAND	LETTLAND	LITAUEN
SJÄLVSTÄNDIGHET DEKLARERAD	24 FEB. 1918	18 NOV. 1918	16 FEB. 1918
ERKÄND MED FREDSFÖRDRAG	2 FEB. 1920 (Dorpat/Tartu)	11 AUG. 1920	12 JULI 1920 (Moskva)
ÅTERSJÄLVSTÄNDIGHET DEKLARERAD / ERKÄND	20 AUG. 1991 6 SEPT. 1991	4 MAJ 1990 6 SEPT. 1991	11. MARS 1990 6 SEPT. 1991
OFFICIELLT SPRÅK	ESTNISKA	LETTISKA	LITAUISKA
NATIONALSÅNG	MU ISAMAA, MU ÖNN JA RÕÕM ¹⁾	DIEVS, SVĒTĪ LATVIJU ²⁾	TAUTIŠKA GIESMĒ ³⁾
HUVUDSTAD	TALLINN	RIGA	VILNIUS
YTA	45 226 km ²	64 573 km ²	65 286 km ²
BEFOLKNING	1,3 MLN	1,9 MLN	2,8 MLN
MEDLEM I EU	1 MAJ 2004	1 MAJ 2004	1 MAJ 2004
MEDLEM I NATO	29 MARS 2004	29 MARS 2004	29 MARS 2004
VALUTA	EURO SEDAN 2011	EURO SEDAN 2014	EURO SEDAN 2015
SVENSKA TIDEN	1561-1710 (1721)	1629-1710 (1721)	1655-1656 (union med Sverige)
FÖRSTA UNIVERSITET	1632 (Konung Gustav II Adolf undertecknade stiftelseurkunden för Tartu universitet (Akademia Dorpa- tensis). Estniska som undervisningsspråk sedan 1919.	1919 (Lettlands Universitet - Lettiska som under- visningsspråk)	1579 (Vilnius universitet)
FÖRSTA SÅNGFESTIVALEN	30 JUNI-2 JULI 1869 I TARTU (vart femte år)	1873 (vart femte år)	1924 (vart fjärde år)
FLYKTINGAR TILL SVERIGE 1944	25 000	5 000	200

¹⁾ **"Mu isamaa, mu õnn ja rõõm" (Mitt fädernesland, min lycka och glädje)**
(framfördes första gången 1869)

Text: Johann Voldemar Jannsen

Musik: Fredrik Pacius

Mu isamaa, mu õnn ja rõõm, kui kaunis oled sa! Ei leia mina iial teal see suure laia ilma peal, mis mul nii armas oleks ka, kui sa, mu isamaa!	Sa oled mind ju sünnitand ja üles kasvatand; sind tänan mina alati ja jään sull' truuiks surmani! Mul kõige armsam oled sa, mu kallis isamaa!	Su üle Jumal valvaku, mu armas isamaa! Ta olgu sinu kaitseja ja võtku rohkest' õnnista, mis iial ette võtad sa, mu kallis isamaa!
---	--	--

²⁾ **"Dievs, svētī Latviju"**
(framfördes första gången 1873)

Text & musik: Kārlis Baumanis

Dievs, svētī Latviju!	Kur latvju meitas zied
Mūs' dārgo tēviju	Kur latvju dēli dzied
Svētī jel Latviju	Laid mums tur laimē diet
Ak, svētī jel to! (repeat)	Mūs' Latvijā! (repeat)

³⁾ **"Tautiška giesmė"**
(framfördes första gången 1905)

Text & musik: Vincas Kudirka

Lietuva, Tėvyne mūsų, Tu didvyrių žeme, Iš praeities Tavo sūnūs Te stiprybę semia.	Tegul Tavo vaikai eina Vien takais dorybės, Tegul dirba Tavo naudai Ir žmonių gėrybei.	Tegul saulė Lietuvoj Tamsumas prašalina, Ir šviesa, ir tiesa Mūs žingsnius telydi.
---	---	---

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos, Lietuvos
Vienybė težydi!

"Modersmålets sång"
(framfördes första gången 1898)

Text & musik: Johan Fridolf Hagfors

Hur härligt sången klingar på älskat modersmål! Han tröst i sorgen bringar, han skärper sinnets stål! Vi hört den sången ljuda i ljuvlig barndomstid, och en gång skall han bjuda åt oss i graven frid! Du sköna sång, vårt bästa arv, från tidevarv till tidevarv, ljud högt, ljud fritt från strand till strand i våra fäders land!	Vad ädelt fädren tänkte, vad skönt de drömt en gång, det allt de åt oss skänkte i modersmålets sång. Hur våra öden randas, den sången äar oss kär, Vår själ i honom andas, vår rikedom han är! Du sköna sång vårt bästa arv, från tidevarv till tidevarv, ljud högt, ljud fritt från strand till strand i våra fäders land!
---	---

SUMMARY IN ENGLISH

Baltic Day in Skansen, 26 May 2018: Celebrating 100 years of the independence of Estonia, Latvia, Lithuania

Estonians, Latvians and Lithuanians who live in Sweden have a well-established tradition of coming together annually to celebrate "Baltic Day" in Stockholm. This celebration has particular importance in 2018 when all three nations mark their 100 years of independence. It was gained as the Russian empire collapsed, then lost again in 1940 and regained upon the collapse of the Soviet empire in the early 1990s.

You are welcome to celebrate together with us!

Programme

Bollnästorget marketplace stage

A.M.

10.00 Opening speeches

- John Brattmyhr, Director, Skansen open-air museum
- Margot Wallström, Minister of Foreign Affairs, Sweden
- Edgars Rinkēvičs, Minister of Foreign Affairs, Latvia
- Linas Linkevičius, Minister of Foreign Affairs, Lithuania
- Sven Mikser, Minister of Foreign Affairs, Estonia
- Eva-Louise Erlandsson Slorach, President, City Council of Stockholm

10.30 Vocal ensemble "SweedEst Song" (Estonians in Sweden)

"SweedEst Song", a vocal ensemble composed of Estonians living in Sweden, performs Swedish and Estonian choral music. The current members of the ensemble have been singing together since 2013.

10.50 Folk dance band "Zibenītis" (Latvians in Sweden)

"Zibenītis" is a Latvian folk dance band from Stockholm, with about 20 active members that perform Latvian folk dances on stage in Latvian national costumes. Its current members dance together since 2014 when they restored the legendary folk dance group from earlier times.

11.10 Choir "Pro Musika Vilnius" (Lithuania)

The award-winning choir of Vilnius University, "Pro Musika Vilnius", was founded in 2004. It performs choral music from various ages and countries.

11.40 Women's choir "Sapnis" (Latvia)

The award-winning female choir "Sapnis" (Dream) from Riga, Latvia, was founded in 1993. It performs folksongs from Latvia and other cultures as well as classical choral music.

P.M.

12.00 Stockholms' Latvian Choir (Latvians in Sweden)

Stockholm's Latvian choir was founded more than 70 years ago, and has participated in numerous Latvian song festivals in Europe, Canada and Latvia. Consisting of about 70 singers, it regularly holds its own concerts and performs at important events within the Latvian community in Stockholm.

12.25 Folk dance group "Baltija" (Lithuanians in Sweden)

The Lithuanian folk dance group "Baltija" was founded in 2003 in Stockholm. It performs both authentic folk dances as well as choreographed stage dance. "Baltija" has participated in many song and dance festivals in Lithuania and has toured internationally.

12.45 Folk dance group "Virvel" (Estonians in Sweden)

The Estonian folk dance group "Virvel" was founded in 2013. Through dance and music, it aims to bring together everyone who would like to dance Estonian folk dances in Sweden. The group perform in national costumes that they have made themselves. "Virvel" meets weekly on Tuesdays and welcomes new participants.

1.05 Folk dance group "Rågöborna" (Estonian Swedes)

Swedes lived on Rågöarna (Pakri Islands, Estonia) as early as the 14th century. In the 1930s, a folk dance group was founded to preserve their ancient dances. Musicians and dancers from "Rågöborna" continue to foster their cultural heritage from Rågöarna and other Swedish settlements in Estonia.

1.25 Choir "Aibokören" (Estonian Swedes)

This choir sings in an old Swedish dialect used in Swedish villages abroad, and its members have their roots in Swedish settlements in Estonia. "Aibokören" was founded in Stockholm in 2015 and participated in the song festival of Estonian Swedes in 2016.

- 1.45 **Stockholms' Estonian Choir (Estonians in Sweden)**
Stockholms' Estonian Choir brings together Estonians living in Sweden and friends of Estonia who enjoy singing Estonian choral music. The choir was founded in 2002 and currently has about 45 members. It often performs at important events of the Estonian community in Stockholm.
- 2.05 **Pop music group "Poppy" (Latvia)**
"Poppy" is a group of six joyful, young singers from Latvia who love music and song. They regularly perform in various competitions and have won the "Baltic Voices" contest.
- 2.40 **Regimantas Silinskas (Lithuania)**
Regimantas Silinskas is a well-known Lithuanian musician who performs music on an ancient and unique Lithuanian folk instrument, wooden bells.
- 3.20 **The Song of the Mother tongue (national song of Swedes in Estonia)**

Seglora church

- A.M.
- 11.15 **Introduction by Lars Rönnerberg, President, Cultural Association of Estonian Swedes (SOV)**
- 11.30 **Chorales and songs from Rågöarna, Anna Larsson**

Story about weddings in Rågö Island, Gun Pella
Swedes have lived on Rågöarna (Pakri Islands, Estonia) as early as the 14th century. Their weddings lasted for three days, involving many rites and ceremonies.

Chorales and songs from Rickul, Ormsö and Runö, Anna Larsson
- P.M.
- 12.05 **Wedding music from Rågöarna, brothers Hjalmar and Endel Enggrön**
↓
- 12.35
- 1.00 **Female choir "Sapnis" (Latvia)**
↓
- 1.30 **The award-winning female choir "Sapnis" (Dream) from Riga, Latvia, was founded in 1993. It performs folksongs from Latvia and other cultures as well as classical choral music.**

Tingsvallen stage

- P.M.
- 12.00 **Stockholm's School of Estonian Culture (Estonians in Sweden)**
Founded in 2006, Stockholm's School of Estonian Culture organises extracurricular activities for children to learn the Estonian language through drama, art and music. It brings together about 70 children during the school year as well as in its annual summer camp.
- 12.15 **Alumni choir of Stockholm's Estonian school (Estonians in Sweden)**
The choir that brings together graduates of Stockholm's Estonian school was founded in 2016 and has participated in the song festival for children and youths in Estonia.

Stockholm's Estonian School, founded in 1945, is an independent primary and middle school that follows the Swedish curriculum with additional focus on Estonian language and culture. It has about 210 students.

- 12.35 **Folk dance band "Stokholmas Spēlmaņi" and children from The Latvian School of Stockholm (Latvians in Sweden)**
The Latvian folk dance and folk music band "Stokholmas Spēlmaņi" (The Stockholm Players) unites musicians and dance masters who lead and teach authentic Latvian folk dances. Everybody is welcome to join them on the dance floor as they perform live at Skansen, together with children from The Latvian School of Stockholm.

The Latvian School of Stockholm comprises over 100 children and 20 teachers who meet every Saturday to master the Latvian language, as well as Latvian culture and history.

Baltic cuisine, art, produce and information

Food and soft drinks from Estonia, Latvia, and Lithuania are available for purchase. The marketplace offers Baltic artwork, crafts, natural products, amber and much more. Information is available about the activities of the Baltic communities in Sweden as well as tourism opportunities in Estonia, Latvia, Lithuania.

